

**Προτάσεις
του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας
για το Τεχνικό Πρόγραμμα του
Δήμου Πατρέων
για το 2022**

(με βάση τα έγγραφα της διαβούλευσης του τεχνικού προγράμματος)

Γενικές Παρατηρήσεις

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας με το παρόν κείμενο επιθυμεί να γνωστοποιήσει στο Δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Πατρέων τις θέσεις του σχετικά με το εισαχθέν τεχνικό πρόγραμμα για το 2022 στην επιτροπή διαβούλευσης στα πλαίσια της θεσμικής συμμετοχής του στην εν λόγω όπως προβλέπεται από το νόμο και την ενεργοποιηθείσα από τη δημοτική αρχή επιτροπή.

Στα πλαίσια αυτά θα θέλαμε εξ αρχής να σημειώσουμε ότι ο τρόπος που επέλεξε ο Δήμος Πατρέων να εισάγει για διαβούλευση το τεχνικό πρόγραμμα του 2022 δεν επιτρέπει την εύκολη, δημιουργική εμπλοκή όλων των διαβουλευομένων Φορέων και την δημιουργία παραγωγικού διαλόγου με την ύπαρξη εναλλακτικών σεναρίων. Αυτό διότι από την παρουσίαση λείπει μια πλειάδα βασικών στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για κάθε συμμετέχοντα που θέλει να ασχοληθεί, μελετήσει και να τοποθετηθεί δημιουργικά σε μία τέτοια διαβούλευση.

Στοιχεία τεχνοκρατικά, διαχειριστικά και δείκτες σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να καλυφθούν από μια πολιτική εισήγηση όπως αυτή του Δημάρχου όσο εκτενής και αν είναι.

Πέραν τούτων δεν δόθηκε στους συμμετέχοντες και ο ευρύτερος στρατηγικός σχεδιασμός δράσης/έργων του Δήμου Πατρέων για το σύνολο της τρέχουσας περιόδου και δεν υπήρξε καμία αναφορά σε ποιο ποσοστό υλοποίησης του σχεδιασμού αυτού βρισκόμαστε σήμερα.

Στο τεχνικό πρόγραμμα υπάρχουν δεκάδες συνεχιζόμενα έργα για τα οποία σε κανένα δεν αναγράφεται η πρόοδος υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και ανύπαρκτο είναι επίσης το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων αυτών και οι καταληκτικές ημερομηνίες τους. Ομοίως δεν υπάρχει ούτε το αρχικώς σχεδιαζόμενο χρονοδιάγραμμα ή το αντίστοιχο συμβασιοποιημένο (στην περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων έργων) για να μπορεί να πραγματοποιηθεί ουσιαστική σύγκριση. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην δίνεται η δυνατότητα στον εκάστοτε ενδιαφερόμενο να

διαπιστώσει την πρόοδο υλοποίησης των έργων για όλα τα συνεχιζόμενα έργα τα οποία έχουν ξεκινήσει από τα παρελθόντα έτη και να συμπεράνει το αν αυτά υλοποιούνται γρηγορότερα από τα αρχικά τους χρονοδιαγράμματα ή υστερούν σε σχέση με αυτά. Άποψη η οποία ενισχύεται και από το γεγονός ότι δεν υπάρχει στη λίστα όλων αυτών των έργων με αντίστοιχο πεδίο παρατηρήσεων για κάθε έργο όπου να αναλύεται έστω και εντελώς συνοπτικά η πορεία του και τα πιθανά προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Το ΤΕΕ/ΤΔΕ προτείνει την αποτύπωση όλων των έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών του Δήμου Πατρέων σε χάρτη, στον οποίο θα μπορεί να έχει ελεύθερη πρόσβαση κάθε πολίτης, με πληροφορίες για το αντικείμενο του έργου, τον ανάδοχο του, τον προϋπολογισμό του, τις πληρωμές του, την διάρκεια του, την πρόοδο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, κλπ. καθώς και στατιστικά στοιχεία π.χ. ανά κατηγορία έργων, ανά έτος, ανά πηγή χρηματοδότησης, κλπ. Μία τέτοια δράση συμβάλλει σημαντικά στην διαφάνεια των δράσεων που υλοποιεί ο δήμος και μπορεί να αποτελέσει δράση υπόδειγμα υπηρεσίας προς τον πολίτη και ηλεκτρονικής δημοκρατίας.

Επίσης δεν μπορεί να υπάρξει συνθετικός παραγωγικός διάλογος στα πλαίσια της διαβούλευσης και στο επίπεδο επιλογής των νέων εξειδικευμένων έργων που προτείνονται για το 2022. Αυτό συμβαίνει διότι δεν δόθηκε στο επίπεδο της διαβούλευσης ο επιχειρησιακός σχεδιασμός επιλογής έργων, με αποτέλεσμα την απουσία της καταγραφής των αναγκών και της ιεράρχησης και προτεραιοποίησης των έργων με αποτέλεσμα να μην είναι διαθέσιμα προς τους διαβουλευομένους τα κριτήρια με βάση τα οποία επιλέχθηκαν τα προτεινόμενα στο τεχνικό πρόγραμμα νέα έργα αυτά και όχι άλλα. Είναι προφανές ότι η μη διάθεση στην επιτροπή διαβούλευσης του συνόλου των κριτηρίων επιλογής έργων δεν δύναται να προάγει έναν ειλικρινή και παραγωγικό διάλογο με ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Από το σύνολο των ανωτέρω είναι σαφές ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας δεν δύναται να συνεισφέρει τα μέγιστα σύμφωνα με τις δυνατότητές του στα πλαίσια της διαβούλευσης για το τεχνικό πρόγραμμα του 2022 λόγω της ιδιαίτερα περιορισμένης πληροφορίας που του παρέχεται για το σύνολο των έργων και από τα ελάχιστα διαθέσιμα δεδομένα. Παρόλα αυτά στην προσπάθειά του στο να συμβάλει στη βελτίωση της πρότασης του τεχνικού προγράμματος του 2022 του Δήμου Πατρέων όπως αυτή εισήχθη από την Δημοτική Αρχή στην επιτροπή διαβούλευσης προχωρά παρακάτω σε

ένα σύνολο προτάσεων. Προτάσεις / παρεμβάσεις από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δυτικής Ελλάδας οι οποίες είναι κατά βάση σε επίπεδο βασικών αξόνων που είτε δεν υπάρχουν καθόλου στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου για το 2022 είτε αναφέρονται ακροθιγώς στο εισηγητικό σημείωμα του δημάρχου ή/και στους αναλυτικούς πίνακες έργων και για τους οποίους άξονες πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει σαφέστερη και εκτενέστερη αναφορά και στοχοθεσία. Εξειδικευμένες αναφορές σε συγκεκριμένα έργα με δεδομένες τις ανωτέρω σημαντικότερες ελλείψεις των προς διαβούλευση δεδομένων δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν.

Όπως θα διαπιστώσετε παρακάτω οι προτάσεις/ παρεμβάσεις του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας έχουν ομαδοποιηθεί σε συγκεκριμένους άξονες προκειμένου να είναι πιο εύκολα κατανοητές στον εκάστοτε αναγνώστη του εγγράφου.

1. ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Λαμβάνοντας υπόψη την φιλοσοφία, με βάση την οποία έχει διαμορφωθεί το προτεινόμενο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου Πατρέων για το 2022, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται, τόσο στην εισήγηση του κ. Δημάρχου, όσο και στη φύση των επιμέρους έργων τα οποία έχουν προγραμματιστεί προς υλοποίηση για την τρέχουσα χρονιά, διαφαίνεται μια όχι και τόσο ιδιαίτερη σπουδή προς τις νέες τεχνολογίες. Παρά την σύντομη αναφορά στην εισήγηση του κ. Δημάρχου στο ζήτημα της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών, αυτές απουσιάζουν εντελώς από το Τεχνικό Πρόγραμμα του 2022 τόσο ως έργα ανάπτυξης νέων όσο και αξιοποίησης των υπάρχουσών υποδομών της πόλης (π.χ. δικτυακές υποδομές) και ενίσχυσής τους με ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών για την βελτίωση της λειτουργίας τους.

Στην κατεύθυνση αυτή το Τεχνικό Επιμελητήριο Δυτικής Ελλάδας προτείνει:

1. Λειτουργία - Συντήρηση και Επέκταση Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών

Το μητροπολιτικό δίκτυο οπτικών ινών της πόλης της Πάτρας αποτελεί το μεγαλύτερο σε μήκος 88 χλμ. μητροπολιτικό δίκτυο οπτικών ινών της χώρας (με βάση την υλοποίηση αντίστοιχων μητροπολιτικών δικτύων το 2006)! Όμως λόγω ελλειπών συντήρησης, αλλά και συνεχών βλαβών από ανεξέλεγκτες εργασίες τρίτων κινδυνεύει να καταστεί μη λειτουργικό και πρακτικά μη αξιοποιήσιμο. Η μη συντήρηση και αναβάθμιση ενός τέτοιου δικτύου από τον κύριο του έργου είναι απολύτως καταδικαστέα. Το εν λόγω δίκτυο είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αποτελεί σημαντική τεχνολογική υποδομή για τον δήμο και η μη λειτουργία του αποτελεί εξέχον θέμα έλλειψης ασφάλειας για την πόλη, διότι αποτελεί την δικτυακή υποδομή του δικτύου «Σύζευξις», μέσω του οποίου εξυπηρετούνται σε υπηρεσίες τηλεφωνίας και διαδικτύου δημόσιοι φορείς, όπως Πυροσβεστική Υπηρεσία, Αστυνομία, Νοσοκομεία, κλπ.

Στο Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου για το έτος 2022 δεν παρουσιάζεται κάποιο σχετικό κονδύλι το οποίο να προορίζεται τόσο για τη συντήρηση του μητροπολιτικού δικτύου οπτικών ινών όσο και για την επέκτασή του. Στα πλαίσια διαβούλευσης του τεχνικού προγράμματος του 2022 για τον Δήμο Πατρέων και πριν αυτό εισαχθεί για επικύρωση στο δημοτικό συμβούλιο θα πρέπει να προϋπολογισθούν τα αντίστοιχα κονδύλια και για την συντήρηση αλλά και για την επέκταση του εν λόγω δικτύου.

Στην προσπάθεια προσέγγισης του ανωτέρω προϋπολογισθέντος ποσού να σημειωθεί ότι το δίκτυο αυτό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και για την απόδοση υπηρεσιών προς τους πολίτες της πόλης με την παροχή σημείων ελεύθερης πρόσβασης Wi-Fi, επεκτείνοντας έτσι το υπάρχον πολύ μικρό δίκτυο αντίστοιχων σημείων. Με αυτό τον τρόπο ο δήμος θα εξοικονομήσει σημαντικούς οικονομικούς πόρους, διότι θα μειώσει τα έξοδα τηλεπικοινωνιακών τελών προς τους παρόχους, ενώ εναλλακτικά θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως δίκτυο υψηλών ταχυτήτων για την πιλοτική εφαρμογή νέων καινοτόμων υπηρεσιών με στόχο να αποτελέσει το δίκτυο κορμού δικτυακής υποδομής για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

2. Υλοποίηση δημοτικού δικτύου 5G και LoRaWAN

Η τεχνολογία 5G έχει παρουσιάσει μεγάλη ανάπτυξη στη σύγχρονη εποχή, ενώ οι υπηρεσίες που προσφέρονται αποκτούν νέες δυνατότητες αξιοποίησης, με σημαντικότερη την προσφορά προσωποποιημένων υπηρεσιών για την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη ενός τοπικού δικτύου με σκοπό την ανάπτυξη και δοκιμή νέων υπηρεσιών. Το ΤΕΕ/ΤΔΕ λαμβάνοντας υπόψη του τα παραπάνω, κρίνει ότι η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας σε συνδυασμό με την ανάπτυξη – ακόμη και σε πιλοτική διάταξη - ενός αντίστοιχου δημοτικού δικτύου, μπορεί να καταστεί πόλος έλξης ερευνητικού ενδιαφέροντος, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να αποτελέσει και μέσο για την προσφορά υπηρεσιών για την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της πόλης της Πάτρας. Επιπλέον, η διαμόρφωση ενός τέτοιου δικτύου θα καταστεί καταλυτικός παράγοντας για να σταματήσει να εξαρτάται από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους η ανάπτυξη και δοκιμή εφαρμογών για τους πολίτες.

Για την εξυπηρέτηση του παραπάνω σκοπού, το ΤΕΕ/ΤΔΕ προτείνει ως εναλλακτική ή συμπληρωματική λύση την διαμόρφωση ενός δικτύου το οποίο βασίζεται στην τεχνολογία LoRaWAN, ώστε να επωφεληθεί συλλογικά ο τοπικός πληθυσμός από τα οφέλη λειτουργίας του, ενώ ταυτόχρονα να μπορέσει ο Δήμος να εφαρμόσει σε πιλοτικό επίπεδο νέες υπηρεσίες και προφανώς να μειώσει τα τηλεπικοινωνιακά του τέλη. Για τους παραπάνω λόγους εισηγούμαστε την προσαρμογή του τεχνικού προγράμματος με την προσθήκη δράσης το οποίο θα έχει στόχο την ανάπτυξη τέτοιων δικτύων.

3. Συμβολή νέων τεχνολογιών και έξυπνων συστημάτων στην Πολιτική Προστασία (Αντιπυρική - Αντιπλημμυρική – Αντισεισμική)

Οι νέες τεχνολογίες απουσιάζουν εμφατικά και στο επίπεδο αξιοποίησης τους στην πολιτική προστασία του Δήμου Πατρέων. Με την αξιοποίηση έξυπνων συστημάτων θα μπορούσαν να παρέχονται στις επιτελικές υπηρεσίες του Δήμου και όχι μόνο σημαντικές πληροφορίες οι οποίες έχουν να κάνουν όχι μόνο με την προστασία του περιβάλλοντος (πνεύμονες πρασίνου κ.ο.κ.) αλλά και με την προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Πιο συγκεκριμένα προτείνεται:

- Η αξιοποίηση διατάξεων έξυπνων συστημάτων πυρανίχνευσης, στα περιاسτικά δάση της Πάτρας και σε σημαντικούς θύλακες πρασίνου, με την εγκατάσταση θερμικών και οπτικών καμερών για την έγκαιρη ανίχνευση πυρκαγιάς και άμεση διασύνδεση των συστημάτων αυτών με την πυροσβεστική υπηρεσία.
- Εγκατάσταση δικτύου αισθητήρων για την έγκαιρη προειδοποίηση πλημμυρικών φαινομένων καθώς και για την εποπτεία της ομαλής λειτουργίας του αστικού δικτύου ομβρίων και άμεση ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών (ΔΕΥΑΠ, Πυροσβεστική, Πολιτική Προστασία κ.λ.π.) σχετικά με τον κίνδυνο πλημμυρών και την έγκαιρη αντιμετώπισή τους.
- Αξιοποίηση μικροζωνικών μελετών και νέων συστημάτων για τον προσεισμικό έλεγχο δημοτικών κτιρίων – σχολείων καθώς και η εγκατάσταση συστημάτων αποτύπωσης μετασεισμικής κατάστασης κτιρίων.
- Εγκατάσταση δικτύου αισθητήρων για την διάγνωση διαβρώσεων στον φέροντα οπλισμό των δημοτικών κτιρίων με αποτέλεσμα να έχει η δημοτική αρχή γνώση της κατάστασης αυτών πριν καταστούν επικίνδυνα για την ασφάλεια των υπαλλήλων και των πολιτών που τα επισκέπτονται, σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.

2. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

(Εξοικονόμηση – Νέες Μορφές Ενέργειας - Αντιμετώπιση κλιματικής κρίσης)

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που θα αναγκαστεί να αντιμετωπίσει η ελληνική κοινωνία τα επόμενα χρόνια είναι το ενεργειακό κόστος. Στην κατεύθυνση αυτή στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου Πατρέων υπάρχει μια σειρά παρεμβάσεων σχετιζόμενων με κυρίαρχο σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας που κατά βάση αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις υποδομών εκπαίδευσης αξίας 12,35εκ. € καθώς και ελάχιστες σημειακές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης αξίας 1,15 εκ.€.

Συνολικά δηλαδή υπάρχει προς την κατεύθυνση ενεργειακών δράσεων στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου Πατρέων για το 2022 ένα κονδύλι 13,5 εκ. € επί συνόλου 90,26 εκ €, ήτοι ενός ποσοστού περί του 15%, ποσοστό διόλου ευκαταφρόνητο.

Παρόλα αυτά πλέον των παρεμβάσεων εξοικονόμησης που αφορούν τις υποδομές εκπαίδευσης ευθύνης του Δήμου, αποκλειστικά συνεχιζόμενων έργων, δεν φαίνεται να υπάρχουν νέες στοχεύσεις. Δεν αποτυπώνεται στα κείμενα προγραμματισμός για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε άλλα ενεργοβόρα κτίρια υπηρεσιών του Δήμου.

Από την άλλη πλευρά επίσης στο προτεινόμενο τεχνικό πρόγραμμα δεν φαίνεται να υπάρχουν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που να σχετίζονται με την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και παρά το γεγονός ότι υπάρχουν έρευνες που έχουν δοθεί στην δημοσιότητα (Διανέσεις 10/2/2021 κλπ) με ανάλυση των θερμοκρασιακών μεταβολών στις οποίες εκτιμάται ότι στην Πάτρα θα υπάρξει αύξηση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας κατά 1,6 °C την περίοδο 2026-2045, και κατά 2,5 °C την περίοδο 2046-2065. Αύξηση η οποία θα είναι αισθητά μεγαλύτερη σε επίπεδο εποχιακής θερμοκρασίας όπου εκτιμάται ότι κατά τη θερινή περίοδο για την Πάτρα θα είναι μεγαλύτερη των 3 °C για την περίοδο 2046-2065.

Παρά τις ανωτέρω έρευνες στο εν λόγω τεχνικό πρόγραμμα πλέον της μη ύπαρξης αντίστοιχων παρεμβάσεων προς την κατεύθυνση αυτή, φαίνεται να μην υπάρχει ούτε η πρόβλεψη αντίστοιχων μελετών. Μελέτες σχεδιασμού αντίστοιχων έργων καινοτόμου χαρακτήρα που θα αντιμετωπίσουν μελλούμενα προβλήματα και θα περιορίσουν τις επιπτώσεις σε μία Πάτρα που όπως φαίνεται από τις ανωτέρω έρευνες θα αποτελέσει μία από πλέον πληττόμενες περιοχές της χώρας σχετικά με την αύξηση θερμοκρασίας.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι παρά τα πολλαπλά χρηματοδοτικά εργαλεία άμεσης ενίσχυσης και όχι μόνο, τα οποία υπάρχουν στην χώρα στον τομέα της ενέργειας για την

ενίσχυση της ιδιοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών με σκοπό την εξοικονόμηση μέσω του ενεργειακού συμψηφισμού, δεν έχουν αξιοποιηθεί όσο θα έπρεπε. Επίσης δεν έχει διαφανεί αντίστοιχο ενδιαφέρον συμμετοχής και σε ενεργειακές κοινότητες σε σχέση με άλλους δημόσιους φορείς. Η ανωτέρω στάση περιορίζει αισθητά τις δυνατότητες μείωσης του ενεργειακού κόστους του Δήμου και αν ληφθούν υπόψη και οι δημοτικές εταιρείες του δήμου (π.χ. ΔΕΥΑΠ κ.α.) το κόστος αυτό γίνεται αβάσταχτο.

Έτσι το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας προς την κατεύθυνση αυτή προτείνει:

- Την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε κτίρια του Δήμου θα μείωνε σημαντικά το κόστος της ενέργειας η οποία είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του Δήμου και των υπηρεσιών του. Προτείνεται η χρήση της μεθοδολογίας αυτοπαραγωγού (Net Metering), καθώς η λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει αυξημένες ενεργειακές ανάγκες κατά βάση το ίδιο διάστημα κατά το οποίο μεγιστοποιείται και η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα.
- Συμμετοχή του Δήμου Πατρέων σε ενεργειακές κοινότητες με σκοπό την εγκατάσταση και αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την μείωση του ενεργειακού κόστους του δήμου, την αξιοποίηση ενεργητικών ποσοστών δημόσιας και κοινοτικής χρηματοδότησης για την κατασκευή αλλά και υπέρβαση του σκοπέλου της ύπαρξης ηλεκτρικού χώρου στην περιοχή.
- Προώθηση αυτόνομων συστημάτων φωτισμού δημοσίων χώρων με παροχέτευση ενέργειας από ενσωματωμένα φωτοβολταϊκά συστήματα, καθώς και αξιοποίηση έξυπνων διατάξεων διαχείρισης για εξοικονόμηση ενέργειας στον ηλεκτροφωτισμό δημοσίου χώρου.
- Αξιοποίηση των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε κάθε πραγματοποιηθείσα ανάπλαση εντός του Δήμου και παράλληλη χρήση προηγμένων σύγχρονων υλικών τα οποία συνεισφέρουν στον περιορισμό της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του

δομημένου περιβάλλοντος και αλλά και ευρύτερα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

- Την ανάπτυξη μελετών για την ανάπτυξη και ασφαλή λειτουργία υποδομής δημοτικού δικτύου φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ των άλλων την αντίστοιχη εγκύκλιο «Τεχνικών Οδηγιών για τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ)» (ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/93764/396) του ΥΠΕΝ.
- Πλέον των δρομολογούμενων ενεργειακών παρεμβάσεων στα σχολικά κτίρια, σταχυολόγηση και εύρεση των πιο ενεργοβόρων δημοτικών κτιρίων και ευρύτερων υποδομών (π.χ. αθλητικών εγκαταστάσεων κ.α.) και κατόπιν την προώθηση της ενεργειακής αναβάθμισης τους.
- Την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών GPS/ GPRS για την βέλτιστη διαχείριση του στόλου των απορριμματοφόρων. Η τοποθέτηση online συστήματος μέτρησης της στάθμης απορριμμάτων στους κάδους βελτιώνει τις διαδρομές των οχημάτων έτσι ώστε να αποφεύγονται άσκοπες μετακινήσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των εξόδων για καύσιμα κίνησης ως και 40% αλλά και την ικανοποίηση των δημοτών από την αποτελεσματικότερη αποκομιδή των απορριμμάτων. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα για απεικόνιση των απορριμματοφόρων σε πραγματικό χρόνο, γεωγραφική διαχείριση και απεικόνιση των κάδων, αυτόματη ζύγιση των απορριμμάτων στο όχημα, ενδείξεις από αισθητήρες σχετικά με επικίνδυνες καταστάσεις, εμπόδια στους δρόμους, την ακριβή κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων κτλ. με σκοπό την βελτιστοποίηση των δρομολογίων.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προστασία του περιβάλλοντος και ο σεβασμός αυτού αποτελεί προτεραιότητα για το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας ενώ παράλληλα αποτελεί δείκτη του επίπεδου του πολιτισμού των πολιτών. Με ευχαρίστηση στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου για το 2022 είδαμε παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση αυτή οι οποίες, με δεδομένη την σημερινή κατάσταση της πόλης μας, θεωρούμε ότι δεν είναι αρκετές. Στην προσπάθεια

ενίσχυσης παρεμβάσεων βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο καθημερινά ζούμε προτείνουμε:

1. Αστικό Πράσινο & Αναπλάσεις

Έχει διαπιστωθεί πως αν και η δημοτική αρχή έχει δείξει ευαισθησία για την ύπαρξη πρασίνου στους ελεύθερους χώρους, φαίνεται αυτό να μην αποτελεί προτεραιότητα της. Έτσι στην υφιστάμενη εγκεκριμένη μελέτη ανάπτυξης και πεζοδρόμησης της κάτω πόλης δεν υπάρχει έντονη προσθήκη νέων παρεμβάσεων αστικού πρασίνου και κυρίως δέντρων, αλλά κατά βάση διατηρούνται τα υφιστάμενα. Όμως από την άλλη πλευρά είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι η Πάτρα και ιδιαίτερα το πυκνοδομημένο στοιχείο της υστερεί σοβαρά ως προς το αστικό πράσινο και θα επωφελείτο άμεσα – ενεργειακά και αισθητικά- από νέες δενδροφυτεύσεις μεγάλης κλίμακας.

Κατόπιν των ανωτέρω το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας προτείνει να συμπεριληφθούν στο τεχνικό πρόγραμμα του 2022 εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις στο σύνολο της πόλης της Πάτρας. Δενδροφυτεύσεις οι οποίες να είναι κυρίαρχες και στο σύνολο των επικείμενων αναπλάσεων της πόλης στα πρότυπα άλλωστε παρομοίων αναπλάσεων σε άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις.

Να σημειωθεί ότι αντίστοιχη πρόταση χρηματοδότησης εκτεταμένων δενδροφυτεύσεων για ένα μεγάλο μέρος της πόλης της Πάτρας έχει ήδη υποβάλλει το ΤΕΕ/ΤΔΕ στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για ένταξη της στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027». Πρόταση στην οποία η Περιφερειακή Αρχή της Δυτικής Ελλάδας έχει ήδη εκφράσει το ενδιαφέρον της.

2. Καθαρισμός Ακτών Παραλιακού Μετώπου

Ο καθαρισμός και εξωραϊσμός των ακτών του παραλιακού μετώπου του Δήμου Πατρέων με τη χρήση ειδικών μηχανημάτων καθαρισμού. Ο καθαρισμός και γενικότερα η περιποίηση του χώρου θα αποσκοπεί στην βελτίωση της αισθητικής της ακτής και του περιβάλλοντος χώρου χωρίς την αλλοίωση της φυσικής μορφολογίας και των βασικών στοιχείων των χώρων αιγιαλού και παραλίας, εξασφαλίζοντας την βέλτιστη χρήση των παραλιών του δήμου από τους λουόμενους τόσο κατά την

καλοκαιρινή περίοδο όσο και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, μέσω της δημιουργίας ομοιόμορφης καθαρής επιφάνειας της ακτής.

Οι εργασίες που προτείνονται είναι:

- Απομάκρυνση πάσης φύσεως όγκων πετρών που υπάρχουν στην επιφάνεια των παραλιών, από την κακοκαιρία της χειμερινής περιόδου.
- Απομάκρυνση απορριμμάτων, απομάκρυνση ογκωδών αντικειμένων (προϊόντα περιβαλλοντικής ρύπανσης ανθρωπογενούς προέλευσης, ξύλα, πλαστικά χαρτιά, γυαλιά, μεταλλικά αντικείμενα κλπ.) και κάθε άλλο αντικείμενο που εκβράζει η θάλασσα και η συσσώρευση των οποίων υποβαθμίζει τις ακτές και μεταφορά αυτών.
- Εργασίες θρυμματισμού όλων των ογκωδών πετρών και υλικών που υπάρχουν στις παραλίες, όπου αυτό απαιτείται, αποσκοπώντας στην δημιουργία ψιλού χαλικιού, με ειδικό μηχάνημα λιθοτριψίας που θα μετατρέψει τις μεγάλες πέτρες σε μικρό χαλίκι και δεν θα τις αποσπάσει από το φυσικό τους περιβάλλον.
- Εργασίες επιτεδοποίησης και διάστρωσης με μηχανολογικό εξοπλισμό (είτε με χαλίκι είτε με άμμο) συμβατό με το είδος της ακτής, αποσκοπώντας στην δημιουργία κλίσης από το δρόμο προς τη θάλασσα και εξάλειψη υψομετρικών διαφορών (όπου αυτό είναι εφικτό).
- Εκτέλεση έργων και ανακατασκευή διαδρομών στον θαλάσσιο χώρο με σκοπό την διευκόλυνση πρόσβασης στους χώρους αυτούς ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑμεΑ)

3. Διαχείριση Απορριμμάτων – Ανακύκλωση

Οι ΟΤΑ α' βαθμού είναι αυτοί που αναλαμβάνουν τον απαιτητικό ρόλο της εφαρμογής των νόμων και των διατάξεων που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, γεγονός που αποτυπώνεται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) 2020-2030 (ΦΕΚ 185/Α/29.8.2020) και στο νέο νόμο για την ανακύκλωση 4819/2021 (ΦΕΚ 129/Α/23.6.2021). Μέσω των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, οι Δήμοι καλούνται να συνεισφέρουν στα μέτρα πρόληψης

δημιουργίας αποβλήτων, στην προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, στην ενίσχυση των ποσοστών ανακύκλωσης, στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση πολιτών, στη γρήγορη ανάπτυξη δικτύων συλλογής βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών και να συμμετέχουν στα υφιστάμενα, αλλά και στα νέα διακριτά ρεύματα αποβλήτων.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι προνομιακό πεδίο υλοποίησης δράσεων κυκλικής οικονομίας, είναι ο κρίκος που συνδέει την καθημερινότητα των πολιτών με τις εφαρμοσμένες πολιτικές. Για το λόγο αυτό, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μαζί με τους αρμόδιους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης οφείλουν να δημιουργήσουν έναν κύκλο εμπιστοσύνης πάνω στον οποίο θα υλοποιηθούν όλες οι σχετικές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες.

Με βάση το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030, η μετάβαση προς την κυκλική οικονομία προϋποθέτει τη θέσπιση φιλόδοξων στόχων για τη διαχείριση αποβλήτων και ιδιαίτερα σε σχέση με την ανάκτηση και την ανακύκλωση υλικών. Σε συνδυασμό με το νόμο 4819/2021, προκύπτουν οι ακόλουθοι στόχοι που αλλάζουν το τοπίο της διαχείρισης των αποβλήτων και της ανακύκλωσης και οι οποίοι επιτάσσουν από τους Δήμους μεγάλη προσήλωση, ισχυρό προγραμματισμό και προετοιμασία.

Απαιτητικοί στόχοι:

- Μείωση υγειονομικής ταφής των Αστικών Στερών Αποβλήτων (ΑΣΑ) σε ποσοστό κάτω του 10% έως το 2030.
- Αύξηση προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ΑΣΑ τουλάχιστον 55% κ.β. μέχρι το 2025, 60% κ.β. μέχρι το 2030 και 65% κ.β. μέχρι το 2035.
- Άμεση εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω όσο Πετάω» (ή «Κερδίζω όσο Διαχωρίζω»): από την 1η Ιανουαρίου 2023 σε όλους τους Δήμους με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων και από την 1η Ιανουαρίου 2028 σε όλους τους Δήμους άνω των 20.000 κατοίκων.
- Υποχρεωτική χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων έως το τέλος του 2022, από τους Δήμους.
- Υποχρέωση χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης βιοαποβλήτων μεγάλων παραγωγών με ευθύνη τους.

- Εισαγωγή από την 1.9.2022 στα σχολεία της υποχρεωτικής χωριστής συλλογής χαρτιού, γυαλιού, πλαστικών, μετάλλων, μπαταριών και αποβλήτων τροφίμων με αρμοδιότητα των Δήμων.
- Χωριστή συλλογή των επικίνδυνων αποβλήτων στα νοικοκυριά έως 01.01.2024.
- Καθιέρωση χωριστής συλλογής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων έως την 1.1.2024.
- Έως το τέλος του έτους 2023, οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων, υποχρεούνται στην υλοποίηση και λειτουργία τουλάχιστον ενός Κέντρου Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ).
- Από το 2023 εφαρμόζεται η εφαρμογή συστήματος εγγυοδοσίας (DRS) για συσκευασίες αλουμινίου, γυάλινες φιάλες μίας χρήσης και πλαστικές φιάλες.
- Σε όλες τις νέες οικοδομές, θεσπίζεται η απευθείας υποχρέωση 4 χωριστών ρευμάτων συλλογής αστικών αποβλήτων (μέταλλο, χαρτί, πλαστικό, γυαλί).
- Σε όλα τα υφιστάμενα κτίρια πρέπει να διασφαλιστεί χώρος για τη συλλογή και αποθήκευση τουλάχιστον 2 ρευμάτων αποβλήτων.
- Κατάρτιση νέων κανονισμών καθαριότητας στους Δήμους, με σκοπό την επίτευξη των ποσοτικών και ποιοτικών στόχων του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ).

Στην περιοχή μας τόσο η διαχείριση των απορριμμάτων όσο και η ανακύκλωση αυτών παρουσιάζει έντονη κωλυσιεργία. Καθυστερήσεις ενδογενείς και εξωγενείς έχουν ως αποτέλεσμα η περιοχή μας να αντιμετωπίσει σύντομα έντονα και σοβαρά προβλήματα σχετικά με την διαχείριση των απορριμμάτων. Στη βάση του ανωτέρω πλαισίου και με βάση το εγκεκριμένο και σε ισχύ Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Πατρέων θα έπρεπε στο νέο τεχνικό πρόγραμμα του 2022 να έχει προδιαγραφεί:

- α Δημιουργία ενός (1) Κεντρικού και τεσσάρων μικρών (4) Πράσινων Σημείων
 - β Μελέτη και Εγκατάσταση συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω».
- Το σύστημα Πληρώνω όσο Πετάω είναι ένα σύστημα χρέωσης που αφορά στη διαχείριση αποβλήτων και εφαρμόζει στην ουσία στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» με ένα δίκαιο τρόπο. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις

χρεώνονται με βάση την πραγματική ποσότητα των αποβλήτων που παράγουν και όχι βάσει των τετραγωνικών μέτρων και των συντελεστών του άρθρου 1 του ν. 25/1975. Το σύστημα αυτό στο σκέλος της τιμολόγησης (σύστημα ΠΟΠ-Πληρώνω όσο Πετάω), αποτελεί θεσμική υποχρέωση των Δήμων άνω των 100.000 κατοίκων- βάσει του άρθρου 38 Ν.4819/2021 - για εφαρμογή από 1.1.2023 και ως εκ τούτου είναι επιτακτική η δρομολόγηση της εφαρμογής του. Η εγκατάσταση στους Δήμους ενός ολοκληρωμένου συστήματος εφαρμογής «Πληρώνω Όσο Πετάω», έχει ως στόχο τη δίκαιη χρέωση των πολιτών όσον αφορά στη διαχείριση των αποβλήτων καθώς και τη μείωση της χρήσης πρώτων υλών, εξοικονομώντας πόρους μέσω της ανακύκλωσης - κομποστοποίησης. Επίσης, με την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος επιτυγχάνεται η βελτιστοποίηση δρομολόγησης αποκομιδής των απορριμμάτων. Τέλος, έχουμε την βελτίωση της ενημέρωσης και ενεργοποίησης των πολιτών στα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος.

- γ Επέκταση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών στην Ξερόλακα, το μόνο ΚΔΑΥ που λειτουργεί σε ολόκληρη την ΠΔΕ και το οποίο θα συμβάλει ουσιαστικά και αποφασιστικά στην ενίσχυση της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης υλικών.
- δ Μελέτη για δημιουργία Μονάδας Ενεργειακής Αξιοποίησης Βιοαερίου εντός του ΧΥΤΑ Ξερόλακας.
Στόχος είναι να εγκαινιαστεί μια νέα σημαντική πηγή ανανεώσιμης ενέργειας για την ευρύτερη περιοχή με το παραγόμενο στο ΧΥΤΑ βιοαέριο να αξιοποιείται για την παραγωγή ηλεκτρισμού, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.
- ε Master Plan για την αποκατάσταση και τη μετατροπή του ΧΥΤΑ Ξερόλακας σε Πάρκο Κυκλικής Οικονομίας.
Στόχος η σταδιακή αποκατάσταση του ΧΥΤΑ Ξερόλακας και η αναβάθμιση του χώρου με πρότυπα και δυναμικά έργα, με απόλυτη περιβαλλοντική διάσταση, ώστε να λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο κέντρο, για όλο το φάσμα διαχείρισης και ανακύκλωσης απορριμμάτων, που θα έχει παράλληλα χρήσεις και

δραστηριότητες έρευνας, καινοτομίας, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης αλλά και αναψυχής και ψυχαγωγίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την το σχετικό απόσπασμα της εισήγησης του Δημάρχου:

«....., όσον αφορά στη διαχείριση των απορριμμάτων, δεν αποσκοπούν φυσικά στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά στην εξασφάλιση της κερδοφορίας των μεγάλων επιχειρήσεων, με ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών καθαριότητας, αύξηση των ανταποδοτικών και επιβολή αντιλαϊκών προστίμων. Ταυτόχρονα, προσφέρονται φοροαπαλλαγές και κίνητρα στους επιχειρηματικούς ομίλους για την «αξιοποίηση» των ανακυκλώσιμων, κυρίως με καύση και παραγωγή ενέργειας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η Δημοτική Αρχή υλοποιεί το πρόγραμμα διαχείρισης αποβλήτων, με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση των δημοτών.....»

& την επιστολή του προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ.Σκρέκα , με την οποία ζητά συνάντησή τους για τα άμεσα προβλήματα στο θέμα της ανακύκλωσης, τονίζοντας μεταξύ άλλων:

«.....να βρεθεί λύση που θα διασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία του ΚΔΑΥ στην Ξερόλακκα, τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αξιοποίηση των ανακυκλώσιμων υλικών, τη λύση των προβλημάτων που εμποδίζουν τον στόχο μεγιστοποίησης της ανακύκλωσης, χωρίς να πληρώσουν οι δήμοι και κατ' επέκταση οι δημότες τους ανταγωνισμούς των εργολάβων και των εταιρειών της ανακύκλωσης», ώστε να «μη μεταφερθούν οικονομικά βάρη στους δημότες με οποιονδήποτε τρόπο, όπως π.χ. το κόστος ανακύκλωσης με το τέλος ταφής που επιβάλλεται στους δήμους Η ολοκληρωμένη, ουσιαστική, ορθολογική ανακύκλωση, με διαλογή στην πηγή, είναι εφικτή, καθώς υπάρχουν στη χώρα μας όλες οι επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες».

Το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας πιστεύει ακράδαντα ότι ανεξάρτητα των γενικότερων προβλημάτων, τα οποία πράγματι υπάρχουν και σχετίζονται με την γενικότερη λειτουργία της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) και του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), πρέπει άμεσα να υπάρξει και στοχευμένη διαδικασία ενημέρωσης του συνόλου των πολιτών για την αναγκαιότητα της ανακύκλωσης στην πηγή. Ενημέρωση η οποία δεν θα σταματά στην απλή πληροφόρηση αλλά θα οδηγεί τον συμπολίτη μας σε μία γενικότερη εξοικείωση του με την διαδικασία της ανακύκλωσης και συμμετοχή του σε αυτή.

Σε συνέχεια των ανωτέρω τονίζεται ότι εντός του τεχνικού προγράμματος του 2022 πρέπει να προϋπολογιστούν και δράσεις για την ενημέρωση-εξοικείωση των πολιτών.

Οι πολίτες πρέπει να πειστούν ότι:

- η ανακύκλωση και η διαλογή στην πηγή είναι η μόνη λύση και ότι όλοι πρέπει να συμμετέχουν.
- τα απορρίμματα είναι πρώτη ύλη & ότι ο κάθε πολίτης ασχολείται με διαχείριση υλικών και όχι απορριμμάτων .

Για να γίνει η επίτευξη των παραπάνω θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα ευρύ δίκτυο ενημέρωσης, με καμπάνιες πληροφόρησης με απευθείας μηνύματα σε κάθε οικογένεια μέσω φυλλαδίων (στον λογαριασμό της ΔΕΥΑΠ – είχαμε εδώ και πέντε χρόνια κάνει αντίστοιχη πρόταση που ουδέποτε αξιοποιήθηκε), με αφίσες σε κοινωνικές οργανώσεις και δημόσιους φορείς, με εφαρμογή σε κινητά τηλέφωνα , & σε ειδική ιστοσελίδα του δήμου .

Όμως προκειμένου να επιτύχει η προσπάθεια αυτή, θα πρέπει να υπάρξει κίνητρο. Κίνητρο στα πλαίσια ενός αντισταθμιστικού οφέλους. Μια προσέγγιση η οποία ήδη εφαρμόζεται σε οργανωμένους δήμους του εξωτερικού με ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και από 1/1/2023 είναι επιτακτική ανάγκη η ενεργοποίηση ενός τέτοιου συστήματος και στην χώρα μας «Πληρώνω Όσο Πετάω»

Επομένως προκύπτει σαφώς ότι πρέπει στο τεχνικό πρόγραμμα του 2022 να συμπεριληφθούν και προϋπολογισμένες δράσεις οι οποίες να προκαλέσουν το ενδιαφέρον στους πολίτες να ξεκινήσουν να ενεργοποιούνται στο θέμα της ανακύκλωσης συμμετέχοντας συλλογικά σε αυτή και συνδιαμορφώνοντας έτσι το κόστος συλλογής, μεταφοράς και απόθεσης απορριμμάτων έχοντας πολλαπλά οφέλη.

4. Προστασία υπαίθριων χώρων

Χαρακτηριστικά στην εισήγηση του δημάρχου στις προτεραιότητες παραμένει η προστασία και η διατήρηση των κοινοχρήστων υπαίθριων χώρων της πόλης και αναμένεται επιχειρησιακό σχέδιο. Από την άλλη όμως μεριά στο προτεινόμενο

τεχνικό πρόγραμμα για το 2022 απουσιάζουν τέτοιου είδους δράσεις και θα έπρεπε να συμπληρωθούν.

Είναι γνωστές οι περιοχές του Δήμου που συνεχίζουν να χάνουν τους υπαίθριους ελεύθερους χώρους τους (άρση απαλλοτριώσεων) με αποτέλεσμα να χάνουν τη φυσιογνωμία τους, να αλλοιώνονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, να υποβαθμίζεται η εμπορική τους αξία και να απαξιώνεται η συνεισφορά τους στη πόλη.

Προς αποφυγή περαιτέρω απαξίωσής τους πιστεύουμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η τροχοδρόμηση προστασίας των περιοχών αυτών με έναρξη ωρίμανσης μελετών ανάπλασης τους, εντός του τεχνικού προγράμματος 2022, και εν συνεχεία ένταξής τους σε προγράμματα αστικής ανάπλασης, με σύγχρονα μοντέλα συμμετοχικού σχεδιασμού, «αστικού βελονισμού» που σημαίνει πολλά μικρά πάρκα αντί ενός μεγάλου. Επιπλέον προγράμματα αναβάθμισης και συντήρησης των υφιστάμενων υποδομών τους κ.λ.π.,

4. ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Στον άξονα αυτό το ΤΕΕ Τμήμα Δυτικής Ελλάδας θα ήθελε να αποτυπώσει την αναγκαιότητα ύπαρξης κάποιων συμπληρωματικών στο τεχνικό πρόγραμμα του 2022 προτάσεων οι οποίες έχουν απασχολήσει για μεγάλο διάστημα το σύνολο του τεχνικού κόσμου. Προτάσεις των οποίων ο σχεδιασμός και υλοποίηση τους δεν περιορίζεται στο τρέχον έτος αλλά η ένταξη τους στο τεχνικό πρόγραμμα ίσως αποτελέσει το εναρκτήριο λάκτισμα μιας γενικότερης έστω και μακροπρόθεσμα υλοποίησης τους.

1. Προστασία των διατηρητέων κτιρίων του ιστορικού κέντρου.

Η εικόνα που παρουσιάζουν πολλοί αξιόλογοι δρόμοι του ιστορικού κέντρου όπως αυτή της Γερμανού είναι αποκαρδιωτική. Κτίρια βρίσκονται σε πλήρη εγκατάλειψη και εκτός από επικίνδυνα, αποτελούν ένα σύνολο παρακμής της ιστορίας της πόλης. Είμαστε πεπεισμένοι ότι πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για την προστασία τους, την συντήρησή τους και κατ' επέκταση τη βιώσιμη λειτουργία τους.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο σχέδιο του τεχνικού προγράμματος περιλαμβάνεται σε συνεχιζόμενη δράση, η κατεδάφιση και η άρση της επικινδυνότητας ετοιμόρροπων κτιρίων.

Ως ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας θεωρούμε επιβεβλημένη ανάγκη στο εν λόγω τεχνικό πρόγραμμα να ενταχθεί και έργο μελέτης ευρέων παρεμβάσεων που θα αφορούν στη βελτίωση της γενικότερης εικόνας κάποιων βασικών ιστορικών δρόμων της Πάτρας.

Ομοίως είναι σκόπιμη η προσθήκη, στο τεχνικό πρόγραμμα του 2022, δράσης με αντίστοιχο κονδύλι που θα αφορά την προώθηση ωρίμανσης μελετών αστικής αναζωογόνησης προκειμένου να ενταχθούν έργα στο πρόγραμμα «Διατηρώ», όπου σύμφωνα με ανακοίνωση, αναμένεται σύντομα να ξεκινήσει και να χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε κτίρια, που χαρακτηρίζονται: α. ως διατηρητέα ή μνημεία, β. ιστορικά κτήρια που βρίσκονται εντός ιστορικών τόπων, ιστορικών κέντρων και παραδοσιακών οικισμών κ.α και θα έχει ως επιλέξιμες τεχνικές εργασίες για α) Καθαρισμό προσόψεων, β) Στερέωσης για τη διατήρηση του κελύφους των κτηρίων γ) Αποκατάσταση κελύφους κτηρίων (προσόψεων και στέγης). Αποκατάσταση θεμελίων, τοιχοποιίας, στέγης επιστρώσεις, μπαλκόνια, πλαστική διακόσμηση, αντικατάσταση κουφωμάτων, επισκευή μεταλλικών στοιχείων κ.λπ. δ) Αποκατάσταση του εσωτερικού των κτηρίων – αποκατάσταση ή ενίσχυση ξύλινων ορόφων, αποκατάσταση σκαλοπατιών, κ.α..

Πέραν των ανωτέρω θα θέλαμε επίσης να σημειώσουμε ότι ενώ στην εισήγηση του δημάρχου γίνεται αναφορά στο Θέατρο Απόλλων ως ένα από τα έργα πολιτισμού που θα ξεκινήσουν άμεσα, αντίστοιχη δράση απουσιάζει από το προτεινόμενο τεχνικό πρόγραμμα του 2022.

5. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Είναι πλέον ευρέως γνωστό ότι τα θέματα πολιτικής προστασίας για το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας αποτελούν προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό και με δεδομένη την ευαισθησία που το διέπει προτείνονται για ένταξη στο Τεχνικό Πρόγραμμα του 2022 μια σειρά από δράσεις:

1. Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών.

Η κλιματική κρίση είναι ήδη εδώ και η πόλη έχει ήδη ξεκινήσει να βρίσκεται αντιμέτωπη με τις ολέθριες συνέπειές της. Ο Καλλικρατικός Δήμος Πατρέων διαθέτει μια ακτογραμμή πολλών χιλιομέτρων η οποία πλήττεται εδώ και καιρό από το φαινόμενο της διάβρωσης των ακτών. Φαινόμενο το οποίο βαίνει συνεχώς αυξανόμενο. Είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη ύπαρξης ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού παρεμβάσεων στο σύνολο της παραθαλάσσιας ζώνης του συνόλου του Δήμου Πατρέων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης των ακτών. Ως εκ τούτου ελπίζουμε στην αναπροσαρμογή του τεχνικού προγράμματος με την ένταξη σε αυτό μελετών για τις οποίες μέχρι σήμερα δεν υπάρχει πρόβλεψη έτσι ώστε να καλύπτεται πλήρως το σύνολο της ακτογραμμής του δήμου. Μελέτες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν τόσο από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας όσο και από το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας.

2. Προσεισμικός έλεγχος σχολικών κτιρίων και των κρίσιμων υποδομών αρμοδιότητας του Δήμου Πατρέων

Αρχικά πραγματοποιήθηκε πρωτοβάθμιου προσεισμικού ελέγχου στο σύνολο των κτιρίων του Δήμου. Έν συνεχεία εφαρμογή Δευτεροβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου, στις κρίσιμες υποδομές που επιλέγονται βάσει του Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου, επί τόπου με μη καταστροφικές δοκιμές, αποτύπωση και καταγραφή ή επαλήθευση διατομών σε κρίσιμα δομικά στοιχεία καθώς και άλλων κρίσιμων δομικών δεδομένων, λήψη δοκιμών κλπ, για την εκτέλεση προσεγγιστικών υπολογισμών αντοχής, με στόχο τον προσδιορισμό εκείνων των υποδομών που έχουν χαμηλή αντοχή και κρίνονται επισφαλή ή που είναι περισσότερο επισφαλή σε σχέση με τα υπόλοιπα που εξετάστηκαν, και επομένως χρήζουν άμεσα Μελέτης Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού.

Εκπόνηση Μελέτης Αποτίμησης – Ανασχεδιασμού (Στατικής Επάρκειας) για την κρίσιμη υποδομή που θα επιλεγεί κατόπιν της σχετικής Έκθεσης Τεκμηρίωσης.

Θεωρούμε ότι το πρώτο τμήμα της εν λόγω δράσης θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου Πατρέων για το 2022. Δράση η οποία να είναι συνεχιζόμενη στα επόμενα χρόνια. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη γνώση του Δήμου Πατρέων για την στατική επάρκεια των κτιρίων του καθώς επίσης και θα του επιτρέψει και την ιεράρχηση τους βάση του αποτυπώματος της στατικής τους επάρκειας. Να σημειωθεί ότι η αντίστοιχη δράση έχει προταθεί για να συμπεριληφθεί στις δράσεις του νέου επιχειρησιακού προγράμματος «Δυτική

Ελλάδα 2021-2027» και ήδη υπάρχει η θετική προδιάθεση της Περιφερειακής αρχής για χρηματοδότηση.

3. Μελέτη κατακόρυφης σήμανσης των οδών διαφυγής και των χώρων συγκέντρωσης πολιτών και στη συνέχεια τοποθέτηση των πινακίδων.

Σύμφωνα με τα Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών Φυσικών Καταστροφών (Ιόλαος, Εγκέλαδος, Δάρδανος, Βορέας), από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης Δήμων/Κοινοτήτων, μεταξύ των δράσεων που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Οι χώροι που επιλέγονται για να συγκεντρωθούν οι πολίτες πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνσή τους. Ως εκ τούτου θεωρούμε σκόπιμο την εκπόνηση μελέτης για: α) τον προσδιορισμό των χώρων συγκέντρωσης του πληθυσμού σε κάθε αστικό κέντρο/κοινότητα, β) την κατακόρυφη σήμανση των οδών διαφυγής που οδηγούν στους χώρους αυτούς, καθώς και την τοποθέτηση πινακίδων. Με δεδομένα τα ανωτέρω εκτιμάται ότι θα μπορούσε το τεχνικό πρόγραμμα για το 2022 να συμπεριλάβει την εν λόγω μελέτη και το αντίστοιχο έργο για το σύνολο του Δήμου.

4. Δράσεις ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τις οδούς διαφυγής και των χώρων συγκέντρωσης.

Σε συνέχεια των αναφερομένων στη (προηγούμενη) 3^η δράση για την αναγκαιότητα ορισμού και σήμανσης των χώρων απομάκρυνσης του πληθυσμού, οι επιλεγμένοι χώροι με μέριμνα του Αυτοτελούς γραφείου πολιτικής προστασίας θα πρέπει να έχουν προσδιορισθεί και να αναφέρονται αναλυτικά ανά περιοχή στα μνημόνια ενεργειών του εκάστοτε Δήμου για αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ανά φυσική καταστροφή. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να διερευνηθούν και να υλοποιηθούν δράσεις ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με τις οδούς διαφυγής και των ενδεδειγμένων/επιλεγμένων χώρων συγκέντρωσης. Τέτοιες δράσεις ενημέρωσης

είναι απαραίτητες να ενταχθούν στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου έτσι ώστε να γνωρίζει ο κάθε πολίτης της πόλης μας τί πρέπει να κάνει σε ένα τέτοιο απευκαίο καταστροφικό γεγονός.

Εν κατακλείδι,

εντύπωση προκαλεί η απουσία από το τεχνικό πρόγραμμα των μεγάλων τεχνικών έργων που πρέπει να ξεκινήσουν στην περιοχή όπως:

- Προβλέψεις μελετών σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού για το θαλάσσιο μέτωπο.
- Πολεοδομικός σχεδιασμός για ολόκληρη την Περιοχή του Επιχειρησιακού Πάρκου της Ακτής Δυμαίων με μέτρα για την διαφύλαξη της ιστορικότητας του αλλά και την αποκατάσταση της συνέχειας του πολεοδομικού ιστού.

Για όλα αυτά αλλά και ακόμη περισσότερα το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας ως τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας δηλώνει παρών στο να συνδράμει ενεργά προκειμένου αυτή η γωνιά της γης να γίνει καλύτερη για τους κατοίκους της και για τις νέες γενιές...